

Referat fra Ungdomsting i Borg bispedømme 2026

Stenbekk, Sarpsborg

27. februar - 1. mars 2026

plenumssamling - konstituering fredag 27/3:

24 stemmeberettigede til stede, 1 observatør til stede

1. plenumssamling - lørdag 28/3:

22 stemmeberettigede til stede, 1 observatør til stede

2. plenumssamling - søndag 1/3:

22 stemmeberettigede til stede, 1 observatør til stede

01/26 Konstituering

Valg av dirigentskap:

Therese Teigen og Aurora Strand Botnermyr valgt ved akklamasjon.

Valg av referenter:

Elise Skjærven Aas og Johannes Wilberg Halvorsen valgt ved akklamasjon.

02/26 Gjennomgang av statutter og mandat for Ungdomsting i Borg bispedømme

Mandat og statutter for Ungdomstinget og Ungdomsrådet ble gjennomgått.

03/26 Godkjenning av innkalling og saksliste

Borg bispedømmes ungdomsråd la frem forslag til saksliste. Det er ingen innkommende saker ut over sakene på foreslått saksliste.

VEDTAK:

Saksliste og innkalling ble enstemmig vedtatt ved akklamasjon.

04/26 Digital bærekraft og KI

UT26 behandlet denne saken i komité og plenum.

VEDTAK:

Vedlagt sakstekst (*Vedlegg A: Kunstig intelligens*) ble vedtatt med 20 mot 1 stemmer

05/26 Kirken i møte med minoriteter

UT26 behandlet denne saken i komité og plenum.

Ungdomstinget ga Johannes Halvorsen talerett i denne saken etter enstemmig votering.

VEDTAK:

Vedlagt sakstekst (*Vedlegg B: Kirken i møte med minoriteter*) ble vedtatt med 19 mot 3 stemmer

06/26 Kristent fellesskap for alle – også i distriktene (Resolusjon)

Ungdomstinget ga biskop i Borg, Kari Mangrud Alvsvåg, talerett i denne saken etter enstemmig votering.

Saken ble lagt frem for UT26 og innledende behandlet i plenum. Innspill i saken ble gitt til redaksjonskomité for videre bearbeidelse og vedtak i plenum.

Disse ble enstemmig valgt til redaksjonskomité:

Aurora S. Botnermyr, Therese Teigen, Sanna A. Løland, Marie Blomme, Lise-Marie N. Olsen og Elise S. Aas (sekretær).

VEDTAK:

Resolusjon som fremlagt (*Vedlegg C: Kristent fellesskap for alle - også i distriktene*) ble enstemmig vedtatt med 22 stemmer.

07/26 Valg av Ungdomsråd i Borg bispedømme

Borg UR fremmet forslag for UT om at 1 person velges for 2 år for å sikre kontinuitet i URs arbeid. Vedtatt med 21 mot 1 stemme.

Følgende ble valgt til ungdomsråd i Borg bispedømme:

- Therese Teigen, 18 år, Skårer menighet (valgt for 2 år)
- Aurora Strand Botnermyr, 19 år, Ekholt menighet (valgt for 1 år)
- Cornelia Bernadotte Nordenstam, 20 år, Skårer menighet (valgt for 1 år)
- Thea Eng, 16 år, Idd menighet (valgt for 1 år)
- Leah-Krizandra Olderbakk-Eltvik, 15 år, Tistedal menighet (valgt for 1 år)
- Mathea Pihl, 18 år, Gjerdrum menighet og Heni (valgt for 1 år)

Følgende ble valgt inn som vararepresentanter:

- Thilde Glæserud, 16 år, Strømmen og Skjetten menighet (1. vara, valgt for 1 år)
- Madeleine Ernø Johansen, 15 år, Ekholt menighet, (2. vara, valgt for 1 år)

Stenbekk 01.03.2026:

Johannes Wilberg Halvorsen

Elise Skjærven Aas

Kunstig intelligens

«Så tok Herren Gud mennesket og satte det i Edens hage til å dyrke og passe den»

Første mosebok 2:15

UT26 har behandlet saken om bruk av kunstig intelligens (KI) i kirken, og drøftet i hvilken grad og på hvilke områder KI kan tas i bruk i Den norske kirke. Saken berører både teologiske, pedagogiske, etiske og miljømessige dimensjoner, og UT26 har vært opptatt av å finne en balansert og verdibasert tilnærming.

UT26 anerkjenner at KI allerede er en integrert del av samfunnet. Vi ser at teknologien brukes innenfor områder som helse, jus og forvaltning, og at mange unge benytter KI i skole og hverdag. Det vil derfor være lite realistisk å ignorere utviklingen fullstendig. Samtidig mener UT26 at kirken må forholde seg kritisk og bevisst til hvordan teknologien tas i bruk, og i hvilken grad den er forenlig med våre verdier.

UT26 mener at KI i begrenset grad kan brukes som et administrativt verktøy. Teknologien kan være nyttig for systematisering av data og effektivisering av større digitale prosjekter. I tillegg ønskes utviklingen av en resursbank over offisielle uttalelser fra Den norske kirke som setter et fast grunnlag på hvor deres verdier ligger. Ved å gjennomføre dette setter Den norske kirke et tydelig standpunkt på hva kirken mener, som kan forebygge utbredelse av vranginformasjon og vranglære om Den norske kirkes synspunkter.

Samtidig er UT26 tydelig på at KI ikke skal brukes til å produsere eller generere prekener, bibeltolkninger eller annet forkynnende materiale som vi bruker utad. Forkynnelse og trosformidling er en relasjonell virksomhet, der mennesker lærer av mennesker. KI kan ikke tro, har heller ikke teologisk kompetanse eller stå ansvarlig for tolkning. Bibelen er ment å leses, tolkes og reflekteres over i fellesskap. Å overlate denne prosessen til en maskin kan svekke både dybden, det personlige ansvaret og den åndelige dimensjonen i kirkelig undervisning og læring(KUL). UT26 mener derfor at KI-genererte prekener, bilder eller kunstuttrykk ikke skal publiseres eller brukes i kirkens offentlige rom.

Når det gjelder konfirmant- og undervisningsarbeid, ser UT26 at KI kan brukes som et pedagogisk verktøy eller andre administrative oppgaver. Ungdom må utrustes til å forstå hvordan KI fungerer, hvilke begrensninger den har, og hvordan den kan gi feilaktig informasjon. Kildekritikk er avgjørende for dette. Samtidig må vi være tydelige på at man ikke skal bli avhengig av teknologien eller lene seg ukritisk på den. Gud har gitt mennesket evne til refleksjon, dømmekraft og kritisk tenkning. Disse egenskapene må styrkes, ikke svekkes. KI kan derfor brukes i undervisning, men kun innenfor tydelige rammer og alltid under veiledning av ansvarlige personer med kompetanse innenfor tema

UT26 har også drøftet KI i lys av kirkens bærekraftsforpliktelser. Vi ønsker å trekke frem vedtak fra Ungdommens kirkemøte 2025 om unge i kirken for bærekraft, samt minne om punkt 2.6 i KM 15/21, der Kirkemøtet vedtok at Den norske kirke skal være klimanøytral innen 2030. Bruk av KI innebærer betydelig energiforbruk og miljøbelastning. Dette reiser spørsmål om hvorvidt omfattende bruk av KI er forenlig med kirkens forvalteransvar.

Ny forskning viser at KI har et betydelig og økende klimaavtrykk. Rapporten *“addressing the secret water footprint of AI models”* anslår at datasentres årlige vannforbruk innen 2028 kan bli to til fire ganger høyere enn i 2023, og nå opptil 150-280 milliarder liter. Dette viser at KI belaster klima og vannressurser mer enn mange er klar over, og at økt bevissthet er en viktig del av vårt forvalteransvar.

KM 15/21 forpliktet seg til å redusere Den norske kirkes egne utslipp og miljøbelastning. UT26 ønsker også å minne om vedtaket fra UKM 8/29. UT26 vil understreke at der KI-modeller blir finansiert til å promotere misvisende informasjon er dette etisk uforsvarlig (faktisk.no). Ansatte og ledelse må derfor følge opp dette gjennom ansvarlige valg av leverandører og teknologier, og til å tydeliggjøre hvordan kristne verdier som nestekjærlighet, rettferdighet og forvalteransvar henger sammen med tematikken. Eventuell bruk av KI må derfor vurderes opp mot disse forpliktelsene; UT26 vil presisere at det ikke kan bli fri flyt for bruk av KI med hensyn til skaperverket.

*“Dere er jordens salt! Men om saltet mister sin kraft, hva skal det da saltes med?
Det duger ikke lenger til noe, uten til å kastes ut og tråkkes ned av menneskene.”*

Matteus 5:13

UT26 utfordrer:

- Menigheter til å benytte KI som støtte i administrative oppgaver ved behov (for eksempel i arbeid med KUL), men kun som et hjelpemiddel og aldri som erstatning for menneskelig vurdering.
- Menigheter til å være bevisste på sitt mediebilde og ikke bruke KI-generert innhold i det offentlige rom, herunder prekener, forkynnelse, musikk, bilder, kunst og annet publisert materiale.
- Borg bispedømmeråd til å ta initiativ til at bruk av KI og etiske rammer for dette løftes til videre behandling på Kirkemøtet 2027 (KM 27), herunder vurdering av nasjonale retningslinjer.
- Borg bispedømmeråd til å sikre at kirken.no og interne ressursbanker utvikles og forvaltes på en måte som støtter trygge, etiske og faglig forsvarlige rammer for bruk av KI.
- Borg bispedømmeråd til å ta på alvor kirkens verdigrunnlag og klimaforpliktelser i vurderingen av KI-bruk, i lys av vedtaket om at Den norske kirke skal være klimanøytral innen 2030 (KM 15/21 punkt 2.6).
- Borg bispedømme til å undersøke hvilke KI-modeller som blir finansiert til å promotere misvisende informasjon, da dette er etisk uforsvarlig (faktisk.no).
- Ungdomsrådet i Borg bispedømme til å sende utfallet av denne saken videre til Ungdommens kirkemøte 2026 (UKM 26) for nasjonal behandling og videre drøfting.

Kilder

1. Li, P., Yang, J., Islam, M. A., & Ren, S. (2023). *Making AI less “thirsty”: Uncovering and addressing the secret water footprint of AI models*

(arXiv:2304.03271) [Preprint]. arXiv.

<https://doi.org/10.48550/arXiv.2304.03271>

Kirken i møte med minoriteter

Men det andre er like stort; 'Du skal elske din neste som deg selv.'

Matt 22:39

Fokussaken fra UKM 2023 'Kirkelig mangfold i et kirkelig uenighetsfellesskap' ytrer at kirken må være enige om å være uenige. Men til hvilken grad kan vi som unge akseptere dette?

UT26 understreker at det er problematisk at prester og andre ansatte i Den norske kirke formidler en samlivsteologi som gjør at mennesker opplever at de ikke er velkomne i kirkens fellesskap. UT26 mener at det bør stilles krav til at prester og andre ansatte i Den norske kirke - uavhengig av sin egen overbevisning - i forkynnelse og annen formidling skal kommunisere en teologi som lar skeive og andre minoriteter føle seg inkludert.

UT26 mener at det bør aktivt jobbes med arbeid som identifiserer hva som gjør at mennesker endrer syn på aksept for likekjønnet samliv. Dette kan være et viktig verktøy i kirkens videre arbeid med inkludering.

Man opplever ofte i Den norske kirke at ungdom bruker skjellsord og hatefulle ytringer som kan oppleves sårende for andre. Når man spør ungdommene hvorfor de bruker disse ordene, er ofte svaret at det bare er tull. Men hva kan man gjøre for å slå ned på slike kommentarer og få dem til å innse at kommentarer kan være sårende for andre? Kirkene burde lage gode rammer og regler for hvordan slike kommentarer skal håndteres og bruke kunnskap til å skape en forståelse hos ungdommene. Man merker ofte at skjellsordene kommer fra et sted uten kunnskap, og kirken burde ta ansvar for å gi ungdommer kunnskap og forståelse om hvorfor slike utsagn kan være støtende og skape utrygge rom. Dette kan gjøres ved å få minoriteter til å snakke om hvordan dette påvirker livene deres og gi kunnskap rundt andre minoriteter.

Etter det pågående folkemordet i Gaza har det vært en økning i fordommer, trakassering og hets imot både jøder og muslimer. Den norske kirke har tidligere uttalt saken som en krig, men vi ønsker å presisere at dette er et pågående folkemord som skal bli annerkjent i Den norske kirke. UT26 ytrer derfor en mening om at vi som samfunnsaktører må ta ansvar og slå hardt ned på antisemittisme og islamofobi hos ungdommer i Den norske kirke.

UT26 mener at for å skape et mangfoldig fellesskap må Den norske kirke trå til og invitere og arrangere diverse feiringer, for å inkludere minoriteter og multiminoriteter. Ved dette ønsker vi at kristne i Den norske kirke skal få lære om forskjellige kulturer for å få en større sammenhengende forståelse og oppfatning av hverandre. For å gjennomføre dette er det viktig at planleggingen, spesielt med tanke på lokasjon, blir gjort i dialog med alle involverte parter for å gi så mange som mulig en trygg og håpefull mulighet til å skape en inkluderende arena. Det er også viktig å presisere at det ikke er de unge minoritetene sin oppgave å få et samarbeid til å fungere. Et samarbeid vil kun fungere hvis begge parter ønsker det.

UT26 vil fremheve vedtaket gjort på KM i sak 07/23. Å ha en funksjonsvariasjon kan være en stor utfordring i hverdagen, og spesielt i møte med andre mennesker. Tilrettelegging og universell utforming er essensielt for å skape et inkluderende fellesskap i Den norske kirke. For å kunne skape trygge møteplasser for en slik minoritetsgruppe er det viktig at det er forståelse og respekt involvert i tilretteleggingen og den universelle utformingen. UT26 mener at alle kirker skal være utformet slik at de med forskjellige funksjonsvariasjoner skal kunne delta på kristen trosopplevelse på lik linje med alle andre. Eksempler på hva hver kirke hvor det er hensiktsmessig bør være utstyrt med er følgende: Teleslynge, rullestolramper, heiser, handicaptoalett, ledelinjer, trykkmateriell med stor skrift og punktskrift, merkede handicapplasser, handicapparkering og annet liknende. De ansatte i hver kirke skal bli lært opp i hvordan man skal tilrettelegge og bruke utstyr knyttet til dette. Kirkevergen skal sørge for at teleslynger og andre installasjoner blir vedlikeholdt og fungerer. UT26 mener at alle kirker skal legge til rette for tolketjenester for fremmedspråklige og mennesker med hørselsvariasjoner.

UT26 anerkjenner at samer og urbefolkningen fremdeles opplever diskriminering i samfunnet og i Den norske kirke. Det er viktig at Den norske kirke kan legge til rette for disse minoritetene slik at alle skal føle seg velkommen og verdsatt. I 2023 vedtok UKM i sak 08/23 at det må jobbes videre med å øke kunnskapen om samisk kirkeliv. Dette er sentralt for å få til et godt inkluderingsmangfold, spesielt blant samer og urbefolkningen.

Så blir de stående, disse tre; tro, håp og kjærlighet. Men størst blant dem er kjærligheten.

1. Kor 13:13

UT26 utfordrer:

- Borg ungdomsråd og Borg bispedømmeråd til å fremme sak for UKM og Kirkemøtet om å endre DNKs samlivsteologi i tråd med utsagn fra UT26.
- Kirkerådet til å initiere et forskningsprosjekt som kartlegger hva som gjør at prester og ansatte i DNK endrer syn på aksept på likekjønnet samliv.
- Menighetene i Borg bispedømme til å legge inn konkrete planer og tiltak i sine KUL-planer for å forebygge bruk av nedsettende, krenkende og hatefulle kommentarer og skjellsord blant barn og unge.
- Biskopen i Borg til å sørge for at forrige punkt blir gjennomført og fulgt opp.
- Borg bispedømmeråd til å ta med konkrete planer og tiltak for å forebygge bruk av nedsettende, krenkende og hatefulle kommentarer og skjellsord blant barn og unge i sitt høringssvar for rammeplan for KUL og videre arbeid på feltet.
- Menighetene til å samarbeide på tvers av organisasjoner og trossamfunn, for å skape et mer aksepterende fellesskap blant unge.
- Fellesrådene til å gi opplæring slik at ansatte og frivillige medarbeidere får kunnskap om hvordan man skal ta i bruk diverse hjelpemidler.
- Fellesrådene til å prioritere tilrettelegging når man søker om prosjektmidler fra kommunen.
- Den norske kirke til å etablere en nasjonal tilskuddsordning for teknisk tilrettelegging i kirken/kirkebygget.

Kristent fellesskap for alle - også i distriktene

«La oss ha omtanke for hverandre, så vi oppgløder hverandre til kjærlighet og gode gjerninger.»

Hebreerne 10:24

Ungdomstinget i Borg bispedømme understreker at alle unge kristne fortjener et kristent fellesskap, uavhengig av geografi, avstander eller lokale ressurser. I dag opplever mange unge i distriktene at lange reiser, dårlig kollektivtilbud og varierende menighetsressurser gjør det vanskelig å delta. Dette svekker både tilhørighet og muligheten til å vokse i troen sammen med andre.

UT 26 ønsker at kirkelig ansatte skal synliggjøre arrangementer for unge og unge voksne på digitale plattformer og kommunisere det bedre til unge i menigheten. Samtidig trenger UT26 at Borg bispedømme tar ansvar og videreutvikler Skjerikirken.no og egne nettsider for å kommunisere tydeligere hvilke tilbud som finnes.

På UT i 2025 ble sak 03/25 “*Samarbeid på tvers av menigheter*” behandlet. UT 26 vil minne om vedtaket i denne saken og vil løfte det frem i videre arbeid med denne saken.

Noen ungdommer finner sine fellesskap i form av felles nettbaserte rom slik som Minecraft, TikTok, YouTube osv. Selv om dette selvfølgelig kan oppleves meningsfullt for den enkelte, og for noen oppleves som nødvendig, vil det ikke for de fleste fullt ut kunne fungere som erstatning for fysiske samlinger med flere ungdommer.

For å sikre et sterkt og mangfoldig ungdomsdemokrati er det viktig at alle unge får mulighet til å delta. Lang reisevei eller lokalmenighetens økonomi bør ikke være en barriere for deltakelse. For at alle skal få like muligheter ber UT26 ungdomsrådet og bispedømmerådet utarbeide mulige løsninger på denne problemstillingen.

For å sikre et reelt og bærekraftig ungdomsdemokrati i Borg bispedømme understreker UT26 at ungdomsrådet må få den støtten det etter regelverk og mandat har krav på. Støtten skal ikke baseres på hva bispedømmet antar at ungdomsrådet trenger, men på de faktiske behovene som kreves for å utføre oppdraget på en forsvarlig og helhetlig måte. Det er også viktig at det sikres kontinuitet i støtten, den må være stabil, forutsigbar og langsiktig slik at ungdomsrådet ikke står igjen uten fullverdig bistand.

Ungdomstinget ber Borg bispedømme om å sikre at ungdomsarbeid og ungdomsdemokrati planlegges og budsjetteres i nasjonale, regionale og lokale budsjetter.

Kristent fellesskap skal ikke være best der det bor flest, men et likestilt tilbud.